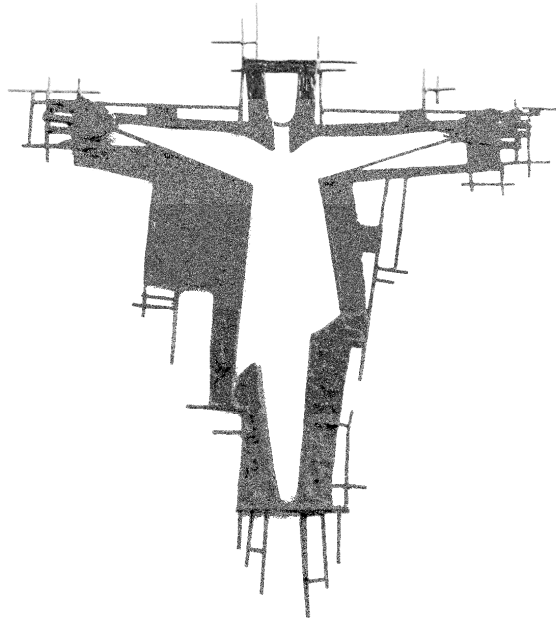

Omdat het bijna Pasen is..

het paasevangelie volgens Marcus

veertigdagentijd en pasen 2011

Steunpunt Liturgie

 Gereformeerde Kerken in Nederland

Omdat het bijna Pasen is..

*Maria heeft aan Jezus
een goede daad gedaan.
Die zij met nardus overgoot,
geen dood is rijker dan zijn dood.
Die zij met balsem heeft gezalfd
gaat op naar zijn begrafenis,
omdat het bijna Pasen is
en hoog tijd.¹*

In dit bijbelleesrooster volgen we het passie- en paasevangelie aan de hand van de beschrijving door de evangelist Marcus. Het gaat om de hoofdstukken 14 tot en met 16. Omdat het steeds maar enkele verzen zijn, soms ook maar één vers, wordt ook nog een ander bijbelgedeelte aangegeven om erbij te lezen. Dat kan een aanvulling zijn uit een van de andere evangeliën, maar ook een profetie uit het Oude Testament die door Jezus is vervuld. In een korte overdenking wordt een en ander verduidelijkt en toegespitst, in de hoop dat wat die dag gelezen is beter blijft hangen en verbonden wordt aan ons eigen leven.

Bij elke dag staat ook een lied aangegeven om te zingen. Meestal is dat gedurende de week één lied: de psalm van de voorgaande zondag of een gezang. De te zingen coupletten zijn soms een illustratie bij de Bijbellesing, dan is het direct duidelijk waarom het op dit moment in het rooster is opgenomen. Maar meestal is het lied een schijnwerper op het gelezene: probeer al zingend beide te combineren en vraag je daarbij af: wat zegt het een over het ander?

Voor elk van de zondagen van de Veertigdagentijd is er een aparte pagina. De klassieke namen van deze zondag worden kort toegelicht, er is een gedicht bij de zondag opgenomen, evenals de Bijbeltekst waaraan de zondag de naam ontleent.

Het Bijbelrooster begint op de zogenaamde *aswoensdag*, de woensdag waarop de Veertigdagentijd eigen begint. Het getal veertig in *Veertigdagentijd* wordt bereikt door het optellen van de dagen vanaf die woensdag tot aan Pasen. De zondagen worden niet mee geteld omdat op zondag niet gevestigd hoeft te worden (en de Veertigdagentijd is in principe vastentijd).

We hopen dat dit leesrooster u helpt om bewust de Veertigdagentijd door te gaan, onderweg naar Pasen.

Colofon

Leesrooster en toelichtingen: CGK en GKv te Broek op Langedijk

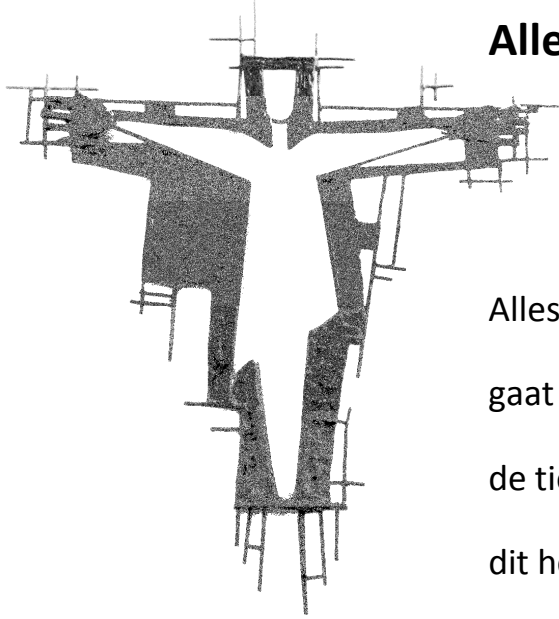
Gedichten op de zondagen: Joke Verweerd, in *Opluisteren*

Eindredactie: Steunpunt Liturgie/Anje de Heer

---

¹ Ria Borkent. Zie Geref. Kerkboek gez. 46, couplet 2

Alles wat over ons geschreven is

Alles wat over ons geschreven is
gaat Gij volbrengen in de veertig dagen,
de tien geboden en de veertig slagen,
dit hele leven dat geen leven is.

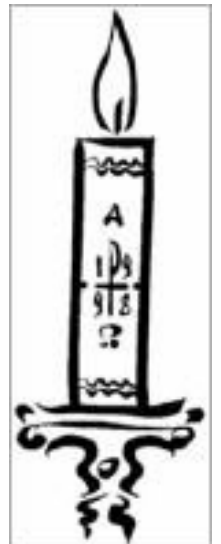
De schepping die voor ons gesloten was
ontsluit Gij weer, Gij opent onze ogen.

O Zoon van David, wees met ons bewogen,
het vuur van bloed en ziel brandde tot as.

Maar, Heer, de haard van uw aanwezigheid
zal in ons hart een vreugdevuur ontsteken;
Gij waart met ons, Gij zult ons niet ontbreken,
Gij Hogepriester in der eeuwigheid.

Gij onderhoudt de vlam van ons bestaan,
aan u, o Heer, ontleent het brood zijn leven.
Ons is een loflied in de mond gegeven,
sinds Gij de weg van 't offer zijt gegaan.

Willem Barnard

Bijbelrooster week 10

woensdag 9 maart

dagtekst: Marcus 14: 1-2

1 De volgende dag zou het feest van Pesach en het Ongedesemde brood beginnen. De hogepriesters en schriftgeleerden zochten naar een mogelijkheid om hem door middel van een list gevangen te nemen en te doden.

2 Ze zeiden bij zichzelf: Tijdens het feest kan dat niet, want dan komt het volk in opstand.

lezing: Exodus 12: 21-27 // *lied:* Liedboek gez. 75, coupl. 1-3

overdenking

De tijd begon te dringen. Voor de leiders van het volk die het met die lastige rabbi Jezus helemaal gehad hadden. Ze hadden haast om Jezus uit te schakelen. “Anders loopt straks het hele volk hem achterna”, was de redenering. De tijd begon ook te dringen gezien Gods tijdpad. Jezus wist dat zijn ‘uur’ gekomen was en dat dus zijn laatste uur zou gaan slaan. We zien in deze verzen dat de twee wegen elkaar dreigen te kruisen. De joodse leiders wilden geen ‘gedoe’ tijdens de paasdagen, met zoveel medestanders van Jezus in de buurt. Maar God had gepland dat zijn Zoon geslacht zou worden als het grote paaslam. Het vervolg laat zien hoe alles volgens Plan verloopt. En dus precies op Tijd.

donderdag 10 maart

dagtekst: Marcus 14: 3

3 Toen hij in Betanië in het huis van Simon – degene die aan huidvraat had geleden – aanwezig was bij een feestmaal, kwam er een vrouw binnen. Ze had een albasten flesje bij zich dat gevuld was met zeer kostbare, zuivere nardusolie. Ze brak het flesje en goot de olie uit over zijn hoofd.

lezing: Psalm 23 // *lied:* GK gez. 46, coupl. 1

overdenking

Een verademing. Iemand die als je in de narigheid zit, om je geeft. Een echte vriend(in).

In Betanië woonden Jezus’ vrienden Lazarus en haar zussen Marta en Maria. Het is aannemelijk dat de vrouw die Jezus eerde met die kostbare nardusolie deze Maria is geweest (zie Joh. 12: 2-3). Wat ze deed was veel meer dan een lekker geurtje geven aan een man. Een hele fles wordt in een keer leeggegoten zodat het hele huis doortrokken werd van de bedwelmende geur. Geen wonder dat het overkwam als je reinste verkwisting. Maar Maria gaf op deze manier zichzelf. “De weelde van haar hart heeft zij zo overvloedig uitgestort”. Jezus eren mocht wat kosten. Zoals in dat

lied: Neem ook mijn liefde Heer, ik leg voor U haar schatten neer. Voor wie je hart is, is je schat.

vrijdag 11 maart

dagtekst: Marcus 14: 4-7

4 Sommige aanwezigen zeiden geërgerd tegen elkaar: 'Waar is deze verkwisting goed voor? 5 Die olie had immers voor meer dan driehonderd denarie verkocht kunnen worden, en dat geld hadden we aan de armen kunnen geven.' Ze voeren tegen haar uit. 6 Maar Jezus zei: 'Laat haar met rust, waarom vallen jullie haar lastig? Ze heeft iets goeds voor mij gedaan. 7 Want de armen zijn altijd bij jullie, en jullie kunnen weldaden aan hen bewijzen wanneer je maar wilt, maar ik zal niet 8 Wat ze kon, heeft ze gedaan: ze heeft mijn lichaam nu al met olie gebalsemd, met het oog op mijn begrafenis. 9 Ik verzeker jullie: waar ook maar ter wereld het goede nieuws verkondigd wordt, zal ter herinnering aan haar verteld worden wat zij heeft gedaan.' altijd bij jullie zijn.

lezing: 2 Cor. 2: 14-17 // *lied:* GK gez. 46, coupl. 2

overdenking

Een golf van kritiek dreigt de aangename geur van de liefde die Maria toonde voor Jezus, te overspoelen. Maar hadden de critici niet een punt? Dit had toch wel wat minder gekund? Hoeveel arme mensen hadden voor dat geld niet eten en kleren kunnen krijgen? Een afweging die vaker gemaakt moet worden: geld voor een nieuwe kerk of geld overmaken voor een goed doel in de 'derde wereld'? Moeten we niet afzien van nog meer luxe als je ziet hoeveel nood er, ook dichtbij, is? Toch speelt die afweging hier niet. Zorg voor de armen staat ook hoog op Jezus' prioriteitenlijstje. Maar deze vrouw maakte de goede keus. Ze deed wat binnenkort niet meer kan omdat Jezus er dan niet meer is. Letterlijk staat hier dat Jezus zei dat ze een goed werk had gedaan 'in' Hem.

Anders gezegd: het was een daad van geloof. Maria deed 'wat haar hand vond om te doen'. Voor haar was Jezus Nummer 1. En voor ons? Laten we zo in de wereld staan dat we in alles 'de geur van Christus' verspreiden. Dat we ruiken en smaken naar zijn liefde.

zaterdag 12 maart

dagtekst: Marcus 14: 8-9

8 Wat ze kon, heeft ze gedaan: ze heeft mijn lichaam nu al met olie gebalsemd, met het oog op mijn begrafenis. 9 Ik verzeker jullie: waar ook maar ter wereld het goede nieuws verkondigd wordt, zal ter herinnering aan haar verteld worden wat zij heeft gedaan.'

lezing: Johannes 19: 38-42 // *lied:* GK gez. 46, coupl. 3

overdenking

Wat de vrouw met die kostbare olie voor Jezus deed was inderdaad buitensporig. Maar het was geen verkwisting. Zoiets deed men in die tijd eigenlijk alleen om een belangrijke overleden de laatste eer te bewijzen. Veel sterk geurende zalfolie en specerijen werden aan het begraven lichaam toegevoegd om zolang dat maar kon de stank van een lichaam in ontbinding weg te werken. Uit het antwoord van de Heer op de kritiek die over deze vrouw heen kwam, blijkt dat zij verder was in haar geloof dan de mannen die haar hard vielen over zoveel weggegooid geld. Dat parfum was meer dan een gebaar van liefde voor een goede vriend. Het was bedoeld als voorbereiding voor de komende begrafenis. Het lijkt erop dat Maria dat bewust zelf ook zo had bedoeld: “ze heeft mijn lichaam nu al met olie gebalsemd, met het oog op mijn begrafenis”. “Omdat het bijna Pasen is, en hoog tijd”. Al noemt Marcus de naam niet van deze vrouw, hij mocht eraan meewerken dat nog altijd haar daad met eer wordt genoemd. Voor en na begrafenis en opstanding lopen vrouwen voorop. In geloof.

Je kunt elkaar beter de voeten wassen dan de oren

6^e

week voor Pasen

13 maart, 1ste zondag van de Veertigdagentijd:

Invocabit – ‘Hij zal mij aanroepen’

Psalm 91 is de psalm voor deze zondag. In vs. 15 staat: “Roep je Mij aan, Ik geef antwoord, in de nood zal Ik bij je zijn”. Eerst moest Jezus aan het kruis de pijn ervaren dat zijn Vader geen antwoord gaf en zich verborg. Maar des te overtuigender kwam daarna het antwoord toen de zon na drie uren duisternis weer ging schijnen. De les voor ons is dat wie roept tot God antwoord zal krijgen, maar dan moet je wel tot Hem roepen.

Een vlam is geen vlam
als het vuur hem niet raakt.
Een licht is geen licht
als de vlam niet ontwaakt.
Een schreeuw is geen vraag
als hij wegkaatst van God.
Niet op ons geklaag
komt een keer in ons lot.

Wie zijn hulp verwacht
en plaats maakt voor Hem
ontmoet in de nacht
zijn licht en zijn stem.

Een vlam is geen vlam
Als het vuur hem niet raakt.
Een licht is geen licht
als de vlam niet ontwaakt.

*R*oep je mij aan, ik geef
antwoord,

in de nood zal ik bij je
zijn,

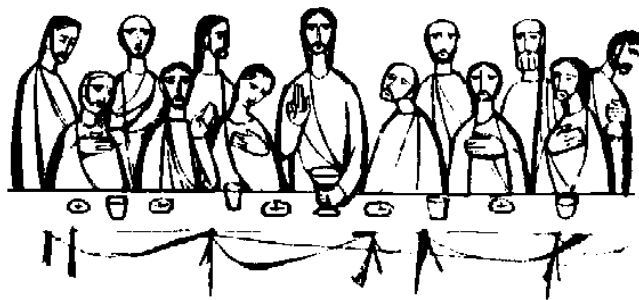
je bevrijden en met roem
overladen,

je overvloed geven van
dagen.

Ik zal je redding zijn.

Bijbelrooster week 11

zondag 13 maart

dagtekst: Marcus 14: 10-11

10 Toen ging Judas Iskariot, een van de twaalf, naar de hogepriesters om hem aan hen uit te leveren. **11** Toen zij dit hoorden, waren ze opgetogen en beloofden ze hem geld te zullen geven. En hij zocht op een mogelijkheid om hem op een geschikt moment uit te leveren.

lezing: Marcus 3: 13-18 // *lied:* Psalm 91, coupl. 1

overdenking

Een schril contrast tussen het geld dat Maria ervoor over had om de begrafenis van haar geliefde meester en vriend voor te bereiden, en het geld dat Judas in de wacht ging slepen door zijn leermeester en vriend uit te leveren aan zijn vijanden. Opvallend dat Judas volgens Johannes (12: 4-6) de mond vooraan had in zijn kritiek op 'die verkwisting'. En dat niet omdat hij zich om de armen bekommerde maar 'hij was een dief'. Het geld dat voor die fles parfum gemaakt had kunnen worden, had hij ook wel willen hebben!

Judas had het wel gezien met die Jezus. Als Jezus geen koning zou worden, werd hij ook geen minister van financiën in het herstelde rijk van David. Dus werd Judas een overloper en hoopte hij door de vijanden in de kaart te spelen er beter van te worden.

Bij hem was geldzucht echt de wortel van het kwaad. We weten hoe het afliep. Beter rijk zijn met God dan zonder Hem uiteindelijk met lege handen te staan.

maandag 14 maart

dagtekst: Marcus 14: 12-16

12 Op de eerste dag van het feest van het Ongedesemde brood, wanneer het pesachlam wordt geslacht, zeiden zijn leerlingen tegen hem: 'Waar wilt u dat wij voorbereidingen gaan treffen zodat u het pesachmaal kunt eten?' **13** Hij stuurde twee van zijn leerlingen op pad en zei tegen hen: 'Ga naar de stad. Daar zal een man die een kruik water draagt jullie tegemoet komen; volg hem, **14** en wanneer hij ergens binnengaat, moeten jullie tegen de heer des huizes zeggen: "De meester vraagt: 'Waar is het gastenvertrek waar ik met mijn leerlingen het pesachmaal kan eten?'" **15** Hij zal jullie een grote bovenzaal wijzen, die al is ingericht en waar alles gereedstaat; maak daar het pesachmaal voor ons klaar.' **16** De leerlingen vertrokken naar de stad, en alles gebeurde zoals hij gezegd had, en ze bereidden het pesachmaal.

lezing: Deut. 16: 1-8 // *lied:* Psalm 91, coupl. 2

overdenking

Het is bijna Pasen. Pesach, het joodse bevrijdingsfeest. Opvallend wordt hier dat feest met die andere naam genoemd: het 'feest van het Ongedesemde – ongegist – brood'.

Voordat het paaslam geslacht kon worden moest alles wat aan bederf deed denken, weg uit het huis. Maar Jezus wist dat in zijn vriendenkring een haard van bederf en verraad

aanwezig was (een 'giftige kiem die onrust veroorzaakt', Heb. 12:15). Dat zal de reden zijn voor die omzichtige manier van voorbereiding. Toch wil de Heer niets liever dan met alle twaalf leerlingen de maaltijd eten waar Hij als het lam zich klaarmaakt voor zijn dood. Want 'ons paaslam' moest worden geslacht. Jezus leverde zichzelf uit, voor ons.

dinsdag 15 maart

dagtekst: Marcus 14: 17-21

17 Toen de avond was gevallen, kwam hij met de twaalf. **18** Terwijl ze aanlagen voor de maaltijd, zei Jezus: 'Ik verzeker jullie: een van jullie, die met mij eet, zal mij uitleveren.' **19** Ze werden bedroefd en vroegen een voor een aan hem: 'Ik ben het toch niet?' **20** Maar hij zei tegen hen: 'Het is een van jullie twaalf, die met mij uit dezelfde kom eet. **21** Want de Mensenzoon zal heengaan zoals over hem geschreven staat, maar wee de mens door wie de Mensenzoon uitgeleverd wordt: het zou beter voor hem zijn als hij nooit geboren was.'

lezing: Psalm 41 // *lied:* Psalm 91, coupl. 3

overdenking

Samen aan tafel. Bij elkaar voor een maaltijd. Nog meer dan bij ons is dat in het oosten – nog altijd – teken van verbondenheid. Je viert door te tafelen dat je bij elkaar hoort en blij bent met elkaar. Jezus wilde graag nog één keer eten met de zijnen.

Maar uitgerekend aan tafel brak zijn team uit elkaar: "een van jullie, die met mij eet, zal Mij uitleveren". Dat is erger dan vijandschap van buitenaf. Dit is de vijand achter de linies. Satan had het hart van wie tot dan toe medestander, in elk geval meeloper, was,

veroverd (vgl. Joh. 13:27). Jezus' aardse voorvader David klaagde er al over: "zelfs mijn beste vriend, op wie ik vertrouwde, die at van mijn brood, heeft zich tegen mij gekeerd" (Ps. 41). Zo sloot zich het net om Jezus. En kwam Hij steeds meer alleen te staan. Ook dat was volgens plan: om ons in zijn gemeenschap op te nemen en ons nooit meer in de steek te laten. Psalm 41 loopt daarop uit: als u mij voorgoed laat wonen in

uw nabijheid. Geprezen zij de HEER!

woensdag 16 maart

dagtekst: Marcus 14: 22-25

22 Terwijl ze aten, nam hij een brood, sprak het zegengebed uit, brak het brood, deelde het uit en zei: 'Neem hiervan, dit is mijn lichaam.' **23** En hij nam een beker, sprak het dankgebed uit en gaf hun de beker, en allen dronken eruit. **24** Hij zei tegen hen: 'Dit is mijn bloed, het bloed van het verbond, dat voor velen vergoten wordt. **25** Ik verzeker jullie: ik zal niet meer van de vrucht van de wijnstok drinken tot de dag komt dat ik er opnieuw van zal drinken in het koninkrijk van God.'

lezing: Jesaja 25: 6-9 // *lied:* Psalm 91, coupl. 4

overdenking

We lezen deze verzen meestal meteen als 'de instelling van het avondmaal'. Dat is begrijpelijk en terecht, omdat Jezus de opdracht heeft gegeven deze maaltijd te blijven vieren om Hem te gedenken. Maar Marcus wil vooral onze aandacht vestigen op de betekenis van wat in de nacht van het verraad gebeurde: Jezus die leed en stierf voor wie in Hem zouden geloven. Voor zijn tafelgenoten zal wat ons vertrouwd in de oren klinkt een schok zijn geweest: 'dit is mijn lichaam', 'dit is mijn bloed'.

Eeuwen lang had

Gods volk jaarlijks teruggekeken op de bevrijding uit de slavernij van Egypte waaraan ze hun vrijheid en hun bestaan als volk te danken hadden. Nu wijst Jezus vooruit naar de bevrijding die aanstaande was, uit de slavernij van de zonde, ten koste van zijn eigen leven. Met als verder vooruitzicht niet maar een beloofd land ergens op aarde maar het blijvende rijk van God op een totaal nieuwe aarde. Waar Hij met nieuwe wijn voorgoed

het feestmaal zal gaan vieren met Gods complete Familie. Wij zijn ook uitgenodigd!

donderdag 17 maart

dagtekst: Marcus 14: 26

26 Nadat ze de lofzang hadden gezongen, vertrokken ze naar de Olijfberg.

lezing: Psalm 113 // *lied:* Psalm 91, coupl. 5

overdenking

Jezus en leerlingen hadden samen een bijzondere paasmaaltijd gevierd. Zoals gebruikelijk in de joodse traditie speelde tijdens de grote feesten zoals pesach, het 'Hallel' een speciale rol. Het gaat dan om de psalmen 113 tot 118 die tijdens de viering gezamenlijk werden geciteerd of gezongen.

Het zijn bij uitstek bevrijdingsliederen. Over God die vanuit zijn hoogte omziet naar zijn volk (113), die tijdens de reis door de woestijn zorgde voor water uit de rots (114), die zijn volk redt waar afgoden het af laten weten (115), die de grote koning belooft die 'tot ons komt in 's Heren naam' (118). In de mond van Jezus die in eigen persoon die beloofde koning is, krijgt die 'lofzang' de diepgang van vervulling. Jezus gaat het 'lofoffer' van zijn leven brengen. Halleluja. Prijs die Heer!

vrijdag 18 maart

dagtekst: Marcus 14: 27- 31

27 Jezus zei tegen hen: 'Jullie zullen allemaal ten val komen, want er staat geschreven: "Ik zal de herder doden, en de schapen zullen uiteengedreven worden."
28 Maar nadat ik uit de dood ben opgewekt, zal ik jullie voorgaan naar Galilea.'
29 Petrus zei tegen hem: 'Misschien zal iedereen ten val komen, maar ik niet!'
30 Jezus antwoordde: 'Ik verzeker je: juist jij zult me vannacht, nog voor de haan tweemaal gekraaid heeft, driemaal verloochenen.' 31 Maar Petrus hield met grote stelligheid vol: 'Al zou ik met u moeten sterven, ik zal u nooit verloochenen.' Alle anderen zeiden iets dergelijks.

lezing: Psalm 141 // *lied:* Psalm 91, coupl. 6

overdenking

In een oorlog is getroffen worden door 'vuur van vrienden' nog veel erger dan sneuvelen door toedoen van de vijand. Je voelt je in de rug aangevallen. Het is zo zinloos. Jezus heeft geleden door acties van zijn vijanden maar minstens zo erg door onbegrip en weerstand en ontkenning vanuit de kring van zijn vrienden. We kwamen al de verrader tegen, Judas. Maar ook de anderen liggen dwars en dreigen Jezus de voet dwars te zetten. Ze willen er niet aan dat hun Meester wordt gevangen genomen en gedood. Maar Jezus legt uit dat het zo moet gaan. Dat Hij als hun Herder geslagen zal worden en dat de kudde uit elkaar zal vallen. Want zonder de Herder blijven de schapen nergens.

Daarom is het maar goed dat het niet voorgoed is. Juist door zijn dood zal deze Herder pas goed zijn taak voortzetten en tot een goed einde brengen. Als wij onderuit gaan, houdt Hij ons vast. Zelfs als wij ontrouw zijn, blijft Hij nog trouw.

zaterdag 19 maart

dagtekst: Marcus 14: 32-34

32 Ze kwamen bij een plek die Getsemane heette, en hij zei tegen zijn leerlingen: 'Blijven jullie hier zitten, terwijl ik ga bidden.' 33 Hij nam Petrus, Jakobus en Johannes met zich mee. Hij voelde zich onrustig en angstig worden 34 en zei tegen hen: 'Ik voel me dodelijk bedroefd; blijf hier waken.'

lezing: Heb. 4: 14-16 // *lied:* Psalm 91, coupl. 7 en 8

overdenking

Niets menselijks was onze Heer vreemd. Als je weet dat je laatste uur heeft geslagen, grijpt angst een mens naar de keel. Wie zou denken dat Jezus daar geen last van kan hebben omdat Hij toch de Zoon van God is, moet vooral vaak lezen over Getsemane. Hoe dicht komt onze Heer bij zijn leerlingen en ook bij ons. Echte vrienden kunnen en durven zelfs hun diepste emoties delen. Ontroerend de Heer te horen zeggen: "Ik voel me dodelijk bedroefd, blijf hier waken". Alsof Hij wil zeggen: zo vaak heb Ik jullie bemoedigd, nu heb Ik jullie steun nodig. Heel concreet werd zo wat later in de bijbel over onze Heer geschreven wordt: "de hogepriester die wij hebben is er een die met onze zwakheden kan meevoelen"(Heb. 4:15).

Laten wij ons niet flinker en sterker voordoen dan Hij. Het is geen schande om je kwetsbaar op te stellen en je gevoelens te delen met wie dichtbij je staan. Te

erkennen dat je er alleen niet uit komt. Het begint met jezelf en elkaar serieus te nemen. En bovenal hulp te verwachten en te vragen van die Heer die ons beter begrijpt en meer serieus neemt dan mensen dat ooit kunnen.

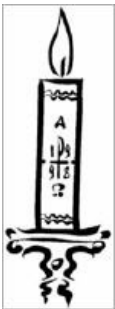
5^e

week voor Pasen

20 maart, 2de zondag van de Veertigdagentijd:

Reminiscere – ‘Gedenk uw barmhartigheid’

Psalm 25 is de psalm voor deze zondag. Een psalm waarin de dichter zijn nood klaagt over de haat van zijn vijanden. Hij beroept zich tegenover hen op God: Heer, vergeet mij niet, wilt U aan mij denken en mij niet om mijn zonden veroordelen. Wij mogen het bidden met een beroep op Jezus. Door Hem is er geen veroordeling maar vergeving.

Van oudsher met ons begaan,
nooit is uw genade versleten,
U wilt ons nog altijd laten weten
dat U bent op de plaats waar wij staan.

Van oudsher bewogen om ons,
en nooit uit uw oog verloren,
wie zijn oren spitst zal U nog horen
in het rustloze wereldgegons.

Van oudsher behoren wij U.
U kent onze droefheid van dagen,
U blijft elke dag naar ons vragen
Van aloude tijden tot nu.

Van oudsher heeft U het beloofd
en niets zal uw plannen verstoren.
Wie U roept is nimmer verloren.
Wie bidt, voelt uw hand op zijn hoofd.

Denk aan uw
barmhartigheid, HEER,
aan uw liefde door de
eeuwen heen.
God, verlos Israël,
verlos het van al zijn
angsten.

Bijbelrooster week 12

zondag 20 maart

dagtekst: Marcus 14: 35-36

35 Hij liep nog een stukje verder, liet zich toen op de grond vallen en bad dat dit uur zo mogelijk aan hem voorbij mocht gaan. **36** Hij zei: 'Abba, Vader, voor u is alles mogelijk, neem deze beker van mij weg. Maar laat niet gebeuren wat ik wil, maar wat u wilt.'

lezing: Psalm 75 // *lied:* Psalm 25, coupl. 1

overdenking

Niets menselijks was onze Heiland vreemd. Mensen zijn 'slaaf van hun levenslange angst voor de dood' (Heb. 2: 15). Daarin spelen allerlei heel diverse gevoelens mee. Jezus peilt dieper: op de bodem van die angst is er de angst voor God, die de eindbalans van elk leven opmaakt. Hoe zal een schuldig mens voor de levende God verschijnen? De Zoon zoekt zijn Vader op in zijn angst, zijn Vader die tegelijk de diepste oorzaak is van die angst. "Jezus huivert om het aanbreekend uur, omdat achter het geweld van de mensen de toorn van de Vader staat". De beker die Hij zal moeten leegdrinken, is vol van de bittere gal van Gods boosheid over onze zonden en schuld. Wat Hem te wachten staat is niet een noodlot maar wat Vader wil: dat wij mensen niet verloren gaan maar eeuwig mogen leven. En wat Vader wil, wil zijn Zoon ook. Dank U Heiland voor dat lijden, voor uw trouw aan ons, tot in uw dood!

maandag 21 maart

dagtekst: Marcus 14: 37-40

37 Hij liep terug en zag dat zijn leerlingen lagen te slapen. Hij zei tegen Petrus: 'Simon, slaap je? Kon je niet één uur waken? **38** Blijf wakker en bid dat jullie niet in beproeving komen; de geest is wel gewillig, maar het lichaam is zwak.' **39** Weer ging hij weg om te bidden, met dezelfde woorden als daarvoor. **40** Toen hij weer terugkwam, lagen ze opnieuw te slapen, want hun ogen vielen steeds dicht, en ze wisten niet wat ze hem moesten antwoorden.

lezing: 1 Petrus 5: 8-11 // *lied:* Psalm 25, coupl. 2

overdenking

Het begint zich al af te tekenen, waar Jezus voor had gewaarschuwd: "jullie zullen allemaal ten val komen en Mij in de steek laten". Ze wilden helemaal gaan voor hun Meester. Maar wat een zelfoverschatting: wij willen wel met U sterven! Ze konden in deze nacht vol emotie niet eens hun ogen open houden. Laat staan dat ze overeind zouden kunnen blijven als het echt zou gaan spannen: "de geest is wel gewillig maar het lichaam is zwak". Goed om maar heel nuchter te zijn en onszelf niet sterker voor te doen dan we zijn. Elkaar ook niet meteen af te rekenen op onwil en schuld, maar

eerst eigen zwakheid en onmacht te erkennen en die bij elkaar serieus te nemen. Gelukkig maar dat we niet alleen door het leven hoeven te gaan. Dat we hulp kunnen vragen en kunnen geven. En vooral: dat Jezus er elke dag voor ons is. Wakker blijven en volhouden kan alleen door kracht van boven: “Blijf wakker *en bid*”.

dinsdag 22 maart

dagtekst: Marcus 14: 41-42

41 Toen hij voor de derde maal terugkwam, zei hij tegen hen: ‘Liggen jullie daar nog steeds te slapen en te rusten? Het is zover: het ogenblik is gekomen waarop de Mensenzoon wordt uitgeleverd aan de zondaars. **42** Sta op, laten we gaan; kijk, hij die me uitlevert, is al vlakbij.’

lezing: 1 Petrus 2: 19-24 // *lied:* Psalm 25, coupl. 3

overdenking

“Zou ik de beker die de Vader mij gegeven heeft, niet drinken?”. Dat heeft onze Heer volgens Johannes 18: 11 ook gezegd. Het was even later, toen Petrus in de hof zijn mes trok om zijn Meester te verdedigen. Kort ervoor was de strijd gestreden en de beslissing genomen: niet mijn wil moet gedaan worden maar de wil van mijn en jullie Vader. Want alleen dan kan Hij mijn en jullie Vader blijven. Er wordt wel gezegd dat het lijden van Jezus niet van God kwam maar van de mensen. Want welke vader laat zijn zoon lijden? Maar wie weet het beter en heeft het beter met ons voor dan de eigen Zoon van die Vader? Die *wilde* lijden en sterven voor wie Hij liefheeft als zijn broers en zussen. Niet gedwongen maar uit eigen vrije wil. Dank Hem ervoor. En neem – geleerd door Petrus die het zelf eerst door schade en schande heen moest leren – aan Hem een voorbeeld. Want liefde duurt het langst!

woensdag 23 maart

dagtekst: Marcus 14: 43-46

43 Nog voor hij uitgesproken was, kwam Judas eraan, een van de twaalf, in gezelschap van een met zwaarden en knuppels bewapende bende, die door de hogepriesters, schriftgeleerden en oudsten was gestuurd. **44** Met hen had zijn verrader een teken afgesproken. Hij had gezegd: ‘Degene die ik kus, die is het. Neem hem gevangen en voer hem weg onder strenge bewaking.’ **45** Toen hij eraan kwam, liep hij recht op Jezus af, zei: ‘Rabbi!’ en kuste hem. **46** Ze grepen hem vast en namen hem gevangen.

lezing: Johannes 18: 1-9 // *lied:* Psalm 25, coupl. 6, 7

overdenking

Lees vooral de aanvulling van Johannes op de weergave van wat in de hof gebeurde die Marcus doorgeeft van die andere ooggetuige Petrus. Waaruit blijkt hoe Jezus zelf in alle dingen de leiding heeft en houdt. Hij zei het eerder zelf: “niemand neemt mijn leven, Ik geef het zelf” (Joh. 10:18). Het arrestatieteam onder leiding van Judas kwam erachter.

Jezus kon niet worden gearresteerd als Hij zichzelf niet liet arresteren. Het was daar in de hof niet de onmacht van Jezus waardoor ze Hem konden grijpen, het was de macht van zijn liefde. Jezus liet zich niet verdedigen met een zwaard maar wel verraden met een kus. Dat kan alleen maar echte liefde zijn. Hij liet zich binden om ons vrijuit te laten gaan: geen van hen die U Mij gegeven hebt, laat ik verloren gaan.' Dat geeft rust!

donderdag 24 maart

dagtekst: Marcus 14: 47-49

47 Een van de omstanders trok een zwaard, ging de dienaar van de hogepriester te lijf en sloeg hem een oor af. **48** Jezus zei tegen hen: 'U bent er met zwaarden en knuppels op uit getrokken om mij te arresteren, alsof ik een misdadiger ben!

49 Dagelijks was ik bij jullie in de tempel om onderricht te geven, en toen hebben jullie me niet gevangengenomen; maar dit gebeurt omdat de Schriften in vervulling moeten gaan.'

lezing: Jesaja 53: 7-12 // *lied:* Psalm 25, coupl. 8

overdenking

Het is als een rode draad door het 'lijdensevangelie': 'die gewillig waart ten dode, in het duister van de pijn, U ten offer hebt geboden..' (Gz. 182 Liedboek voor de Kerken). Ze hadden Jezus veel eerder en zelfs zonder veel ophef kunnen oppakken. Elke dag was Hij in de tempel om de mensen te onderwijzen, en de leiders van het volk deden er niets tegen. Konden dat ook niet doen, omdat God boven onze tijden gaat. Er was ook geen reden voor ingrijpen, want Jezus deed alleen maar goed. Pas op Gods tijd wordt diezelfde Jezus in de boeien geslagen en afgevoerd, alsof Hij een gevaarlijke crimineel zou zijn.

Zo gaat het precies volgens het Boek: de Knecht van de Heer die behandeld zou worden als een misdadiger: 'Hij laat zich boeien om ons in vrijheid te stellen'. "Maar het Woord van God laat zich niet gevangenzetten", schrijft Paulus later (2 Tim.2). Eerder andersom: wie door dat Woord geboeid wordt, voelt zich pas echt vrij!

vrijdag 25 maart

dagtekst: Marcus 14: 50-52

50 Toen lieten allen hem in de steek en vluchtten weg. **51** Een jongeman, die alleen een linnen kleed aanhad, probeerde bij hem te blijven, maar toen ook hij werd vastgegrepen, **52** liet hij het kleed in hun handen achter en vluchtte naakt weg.

lezing: Psalm 38: 1-12 // *lied:* Psalm 25, coupl. 9

overdenking

In de nood leert men zijn vrienden kennen, is een bekend en waar spreekwoord. Je kunt denken veel vrienden te hebben, echt of virtueel, maar wie blijven bellen of komen als je langdurig ziek bent, of als je alleen bent komen te staan, of als je met pensioen bent?

Er is juist in een tijd met veel communicatiemogelijkheden en veel mobiliteit, ook veel eenzaamheid. Gefeliciteerd met echte vrienden of vriendinnen! Die er juist zijn als je steun en bemoediging nodig hebt. Met wie je kunt delen wat voor gevoelens je ook hebt.

Jezus heeft als niemand anders ervaren wat eenzaamheid is. Zelfs zijn beste vrienden lieten Hem toen het er op aan kwam in de steek. 'Hoe verlaten moest Hij zijn'. Ja, *moest*.

Hij wist en zei het zelf: op mijn weg kunnen jullie Mij niet volgen. Hij is door mensen en door God zelf verlaten, om ons voorgoed een plek te geven in Gods gemeenschap. Geve

God dat we ons in zijn Familie op onze plek voelen, misschien alleen maar niet eenzaam.

zaterdag 26 maart

dagtekst: *Marcus 14: 53-54*

53 Jezus werd meegevoerd naar het huis van de hogepriester om te worden voorgeleid, en alle hogepriesters, oudsten en schriftgeleerden kwamen daar bijeen.

54 Petrus volgde hem op een afstand tot op de binnenplaats van het huis van de hogepriester, waar hij tussen de knechten ging zitten en zich warmde aan het vuur.

lezing: Psalm 38: 13-23   //   *lied:*   Psalm 25, coupl. 10

overdenking

Jezus moet 'voorkomen'. Eigenlijk een schijnproces. Zij die zich als rechters opwerpen zijn al de aanklagers geworden. Het vonnis is eigenlijk ook al geveld want ze waren al lang uit op de dood van Jezus. Toch was ook wat daar in het duister van de nacht gebeurde volgens het door God beraamde plan. Jezus had zelf aangekondigd dat de complete leidinggevende elite van het volk Hem zou gaan veroordelen en ter dood laten brengen. Maar zij konden dat alleen onder leiding van Boven af. Zie 8:31 waar staat dat 'de Mensenzoon' "veel zou *moeten* lijden". God wilde dat. En Jezus wil zelf ook.

Extra pijnlijk dat de vooroploper nu afstand neemt. Petrus die wel met Jezus zou sterven als het moest, verschuilt zich nu tussen de vijanden. Tot het vuur hem te heet onder de voeten zal worden. Hoe waar bleek het te zijn wat Jezus eerder die nacht tegen Petrus had gezegd: "Ik ga ergens naar toe waar jij nu nog niet kunt komen". Jezus gaat door het vuur om het voor ons te blussen.

Ɔudaskus: verraderlijke kus of handeling

4^e

week voor Pasen

27 maart, 3de zondag van de Veertigdagentijd:

Oculi – ‘Mijn ogen zijn op U gericht’

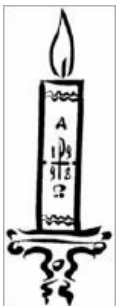
Deze zondag ontleent zijn latijnse naam aan Psalm 25: 15 waar David zijn ogen vestigt op zijn God, als mensen hem in de steek laten en hem zelfs dodelijk haten: “keer U tot mij en wees mij genadig, ik ben alleen en ellendig. Mijn hart is vol angst, bevrijd mij uit mijn benauwenis”. Ook deze psalm is nog veel dieper vervuld toen Davids nazaat Jezus steeds meer verlaten werd en een prooi was van angst en benauwdheid. Denk aan Gethsemané en Golgotha. Wij worden elke zondag aangespoord hulp te verwachten van onze God en Vader, die onze Schepper is en ons nooit zal loslaten.

Dit licht vertelt ons
dat U ons in het oog houdt,
dat U weet wat ons bezielt.
Voor U is niets verborgen.

Het is U bekend:
wat we zien en willen bezitten,
waar wij naar verlangen,
waar wij op azen.
U weet dat wij niet zuiver zijn.

Richt U ons oog
op deze kleine vlam
die zuiverend brandt
en louteren wil.

Zet onze ballast opzij,
kom met uw Geest,
blaas het kaf van het koren
en het stof van onze ziel
opdat wij zien.

/k houd mijn oog gericht
op de HEER,
hij bevrijdt mijn voeten
uit het net.
Keer u tot mij en wees
mij genadig,
ik ben alleen en ellendig.

Bijbelrooster week 13

zondag 27 maart

dagtekst: Marcus 14: 55-56

55 De hogepriesters en het hele Sanhedrin probeerden iemand een getuigenverklaring tegen Jezus te laten afleggen op grond waarvan ze hem ter dood konden veroordelen, maar dat lukte hun niet; **56** want hoewel veel mensen een valse verklaring aflegden, waren hun getuigenissen niet eensluidend.

lezing: Psalm 35: 1-12 // *lied:* Liedboek gez. 105, coupl. 1

overdenking

Er moet een rechtsgrond worden gevonden om Jezus veroordeeld te krijgen. Volgens de gangbare wetgeving, die al dateert uit de tijd van Mozes, moesten ten minste twee of drie getuigen een eensluidende verklaring afleggen. Maar dat blijkt moeilijker dan gedacht. Het tekent de verwarring, ondanks de eensgezinde wil om Jezus uit de weg te ruimen.

En het illustreert dat deze beklagde niets heeft gedaan waarop de doodstraf staat. Het verzwaart zijn lijden: “zonder reden hebben zij een net gespannen, zonder reden een kuil voor mij gegraven” (Psalm 35). Jezus nam ook het lijden door onrecht en ten onrechte beschuldigd en veroordeeld worden op zich. Niet alleen in dictaturen maar ook in een ‘beschaafd’ land met een door de wet geregeld rechtssysteem lijden mensen onder gerechtelijke dwalingen en tunnelvisies van instanties. Zitten mensen soms jaren in de gevangenis voor een misdaad die ze niet hebben begaan. Jezus weet wat dat is en weet wat in een mens is. Hij heeft onrecht geleden om ons van onrecht te bevrijden,

Hij zal op zijn tijd recht doen aan de verdrukten. Voor ons tijd nu al Hem na te volgen.

maandag 28 maart

dagtekst: Marcus 14: 57-59

57 Toen kwamen er een paar met de volgende valse verklaring: **58** ‘We hebben hem horen zeggen: “Ik zal die door mensenhanden gemaakte tempel afbreken en in drie dagen een andere opbouwen die niet door mensenhanden gemaakt is.”’ **59** Maar ook op dit punt waren de getuigenverklaringen niet afdoende.

lezing: Joh. 2: 13-22 // *lied:* Liedboek gez. 105, coupl. 2

overdenking

Even leek het te lukken. Een uit zijn verband gerukte en verkeerd onthouden uitspraak van Jezus over de tempel lijkt Hem de das om te doen. Maar ook deze aanklacht valt niet overeind te houden. Wat heeft die rabbi nou eigenlijk gezegd, en wie is erbij geweest? Had Judas misschien overgebiefd wat Jezus over de tempel had gezegd (Marc. 13: 2: geen steen zal op de andere blijven)? Maar Judas was maar op

zijn eentje. Ze komen er niet uit. Als we teruglezen wat de Heer enkele jaren eerder had gezegd (Joh. 2) blijkt dat er geen sprake is van een willen afbreken van de tempel. Johannes haalt het jaren later terug uit zijn herinnering. "Breek deze tempel maar af", zei Jezus toen Hij het tempelplein had schoongeveegd van kooplui, vee, en geld, "en ik zal hem in drie dagen weer opbouwen". Dat laatste was blijven haken: wie kan zo'n wonder doen? Waar kwam die toevoeging vandaan: een tempel niet met handen gemaakt? Jezus is toch God niet? Toch ging het gebeuren: met Jezus zelf in wie God woont. Afgebroken tot op het bot. Om op te staan en voorgoed het huis van God te bouwen: mensen in wie God wil wonen.

dinsdag 29 maart

dagtekst: Marcus 14: 60-61a

60 De hogepriester stond op en vroeg Jezus: 'Waarom antwoordt u niet? U hoort toch wat deze getuigen zeggen?' **61** Maar hij bleef zwijgen en antwoordde niet.

lezing: Jesaja 53: 1-7 // *lied:* Liedboek gez. 105, coupl. 3

overdenking

Verdachten hebben het recht te zwijgen. Soms is dat in hun voordeel, vaak niet. Zeker niet als je onschuldig beschuldigd wordt. Wie dan blijft zwijgen heeft de schijn tegen, want wie zwijgt stemt toe, heeft geen weerwoord, kan zich blijkbaar niet verdedigen. Jezus wil zich niet verdedigen. Want Hij staat hier om veroordeeld te worden. Ook weer volgens het Boek: "Hij werd mishandeld maar verzette zich niet en deed zijn mond niet open". Want Hij wilde veroordeeld worden als wie Hij werkelijk was: de zoon van God.

Jezus' zwijgen was veelzeggend. Hij wilde niet met zijn tegenstanders in discussie gaan

maar nog een laatste appèl op hun geweten doen om zijn onschuld te erkennen.

Maar zoals het vervolg laat zien, volharden Kajafas en zijn medestanders in hun pogingen om Jezus veroordeeld te krijgen. En zo juist zo, door alle onrecht heen, zal Gods recht zijn loop hebben. Onschuldig door wereldse rechters veroordeeld om ons van de verdiende veroordeling door God te bevrijden.

woensdag 30 maart

dagtekst: Marcus 14: 61b-64

Toen vroeg de hogepriester hem: 'Bent u de messias, de Zoon van de Gezegende?'

62 Jezus zei: 'Dat ben ik, en u zult de Mensenzoon aan de rechterhand van de

Machtige zien zitten en hem zien komen op de wolken van de hemel.'

63 De hogepriester scheurde zijn kleren en zei: 'Waarvoor hebben we nog getuigen nodig?'

64 U hebt de godslastering gehoord; wat is uw oordeel?' Allen oordeelden dat hij schuldig was en de doodstraf verdiende.

lezing: Leviticus 24: 10-23 // *lied:* Liedboek gez. 105, coupl. 4

overdenking

“Wie de naam van de HEER lastert, moet ter dood gebracht worden” staat ook in de wet van Mozes (*Lev. 24: 16*). Die rechtsregel passen de leiders van Israël nu toe op Jezus die zich in hun ogen ten onrechte uitgeeft als bringer van Gods boodschap, en erger nog: als niemand minder dan God zelf. Ze hebben het uit zijn eigen mond gehoord, en daarmee heeft Jezus zijn eigen doodvonnis getekend. Hij lijkt hen zelfs uit te dagen met zijn sterke woorden over zijn zitten aan Gods rechterhand en zijn komen op de wolken. Maar ook deze uitspraak was niet bedoeld om de hogepriester en andere leiders van het volk tegen de haren in te strijken maar om hen tot nadenken te brengen. Want zij kunnen nu wel Jezus veroordelen maar eens zullen ze Hem terugzien. En hoe zal het dan zijn? Maar ook dat brengt niet tot andere gedachten maar wordt de grond voor het doodvonnis. Gelukkig dat Jezus aan het kruis zal bidden voor wie Hem veroordeelden.

Er is nog altijd een tijd van genade. Zoals blijkt met Pinksteren, als duizenden om genade roepen en Jezus die ze eerst gekruisigd hebben, gaan volgen. God is echt liefde!

donderdag 31 maart

dagtekst: Marcus 14: 65

65 Toen begonnen sommigen hem te bespuwen; ze blinddoekten hem en sloegen hem in het gezicht en zeiden tegen hem: ‘Profeteer nu maar!’ en ook de dienaren onthaalden hem op vuistslagen.

lezing: Jesaja 50: 4-11 // lied: Liedboek gez. 105, coupl. 5

overdenking

Kerkenraadsleden die na een onttrekking of de afsnijding van een kerklid openlijk lucht geven aan hun opluchting ‘van die lastpak af te zijn’. Rechters die na de veroordeling van een verdachte hem uitjouwen of zelfs aftuigen. Te gek voor woorden. Ondenkbaar, toch?

In het openbaar vast wel. Maar achter gesloten deuren? Tijdens de koffie? Of in gedachten? Met Jezus is het wel gebeurd. De hoge heren die hem net onder aanroeping van Gods naam en met Bijbelteksten ter dood veroordeeld hebben, koelen nu hun woede op Hem. Ze tuigen Hem af. En ze spotten met zijn pretentie Gods hoogste profeet te zijn.

Goddelijke ironie wil dat ze zo willen demonstreren dat Jezus in elk geval niet de beloofde

Messias is, maar juist het bewijs leveren dat Hij dat wel is. Want door hun toedoen wordt de profetie vervuld over de Knecht van de HEER in Jesaja 50: “Ik heb mijn rug blootgesteld aan mijn folteraars, wie mij de baard uittrokken bood ik mijn wangen aan. Ik heb mijn gezicht niet verborgen toen ze mij beschimpten en bespuwden”. Nog altijd laten mensen andere mensen zulk soort gruwelijke en vernederende behandelingen ondergaan. Niet alleen in landen waar het recht met voeten wordt getreden, maar ook binnen de zogenaamde veilige muren van huizen en zelfs van christelijke gezinnen. Ook dat menselijk lijden wilde Gods Zoon lijden. Hij weet wat mensen elkaar kunnen aandoen. Hij wil ons helpen ermee om te gaan, er tegen op te

komen en ertegen op te treden. Niet door kwaad met kwaad te vergelden, maar in zijn kracht en naar zijn voorbeeld het kwade te overwinnen door het goede van echte liefde.

vrijdag 1 april

dagtekst: Marcus 14: 66-68

66 Terwijl Petrus beneden op de binnenplaats was, kwam een van de dienstmeisjes van de hogepriester voorbij. **67** Toen ze Petrus bij het vuur zag zitten, keek ze hem aan en zei: 'Jij was ook bij die Jezus van Nazareth!' **68** Maar hij ontkende dat en zei: 'Ik weet niet waar je het over hebt, ik begrijp echt niet wat je bedoelt.' Hij ging naar buiten, naar het voorportaal, en er kraaide een haan.

lezing: Psalm 30 // *lied:* Liedboek gez. 105, coupl. 6

overdenking

Het is eigen aan volgelingen van Jezus dat ze voor Hem uitkomen en voor Hem opkomen. Jezus had gezegd: "iedereen die Mij zal erkennen bij de mensen, zal ook ik erkennen bij mijn Vader in de hemel" (Matt. 10: 32). De keerzijde is er ook: "Maar wie mij verloochent bij de mensen, zal ook ik verloochenen bij mijn Vader in de hemel". De praktijk wijst uit hoe moeilijk dat kan zijn, zeker als het vuur je na aan de schenen wordt gelegd. Durf ik christen te zijn als we dat afwijzing oplevert of spot, als het me geld kost?

Petrus dacht van wel: al laten ze u allemaal in de steek, ik niet, ik ga voor u door het vuur. Maar deze hardloper bleek een paar uur later doodloper: ik bij Jezus horen, echt niet, wat denk je wel? Ik kan geen moment standhouden, als Gods Geest me niet de moed geeft en me leert wat ik zeggen en zwijgen moet. Heer, ontferm U en help me!

zaterdag 2 april

dagtekst: Marcus 14: 69-71

69 Toen het meisje hem daar weer zag, zei ze opnieuw, nu tegen de omstanders: 'Hij is een van hen!' **70** Maar hij ontkende het weer. En al gauw zeiden ook de omstanders tegen Petrus: 'Je bent wel degelijk een van hen, jij komt immers ook uit Galilea.' **71** Maar hij begon te vloeken en zwoer: 'Ik ken die man over wie jullie het hebben niet!'

lezing: Matt. 10: 16-20; 28-33 // *lied:* Liedboek gez. 105, coupl. 7

Overdenking

Angst is een slecht raadgever. Dat blijkt ook maar weer als je Petrus zich in alle bochten ziet wringen ook maar te ontkennen dat hij er ook eentje van Jezus is. Toen hij zijn spraak hem verried, begon hij taal uit te slaan die afstand tot Jezus bedoelde te scheppen. We moeten ons maar niet schouderophalend of met kritiek vanuit de

hoogte van dat gedraai van Petrus afmaken. Want kennen wij nooit schroom of zelfs angst?

Verraadt ons praten altijd dat we bij Jezus horen, of moet Hij zich vaak voor ons schamen? "Heer, hoe vaak heb ik uw hart gewond, elke keer als ik een reden vond dat U even niet voor mij bestond?". Gelukkig maar dat we een Heer hebben die ons niet loslaat. We mogen altijd naar Hem toe, en Hij wil opnieuw met ons beginnen. Elke dag!

Verloochenen: Niet doen alsof je niets te maken hebt met iets of iemand.

Leugentje om bestwil:

een leugen om een goed doel te bereiken,
waardoor die leugen dan min of meer
verontschuldigd wordt

Lafheid:

de neiging keuzes te maken die van weinig
moed getuigen

verraad:

trouweloosheid

zwakheid:

krachteloosheid, slapheid, zwakte,
broosheid, fout, gebrek

eigenbelang:

wat in je eigen voordeel is

3^e

week voor Pasen

3 april, 4de zondag van de Veertigdagentijd:

Laetare – ‘Verheug u, Jeruzalem’

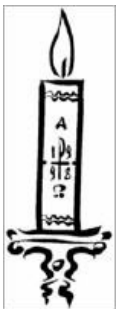
Deze zondag heet Laetare – Wees blij. Ontleend aan Jes. 66, 10: ‘Laat allen die Jeruzalem liefhebben zich met haar verheugen en juichen over haar, laat allen die om haar treuren nu samen met haar jubelen’. Vreugde breekt door na een tijd van angst en druk. De verzen erom heen roepen het beeld op van Sion (Jeruzalem) als een vrouw die weeën heeft en kinderen ter wereld brengt. Jeruzalem wordt na ontvolkt en verwoest geweest te zijn weer de moederstad van de kinderen van God. Trek het door naar Galaten 4: 26: het hemelse Jeruzalem dat onze moeder is. Psalm 122 is een mooie psalm voor deze zondag. We mogen nu al het begin ervaren van de hemelse blijdschap en zaligheid.

Licht geeft moed.
Warmte voelt veilig.
Een kleine vlam
doet ons bestaan goed.

Licht maakt blij:
openheid, ruimte
en diep ademhalen,
fier en vrij.

Licht is begin.
De nacht is geweken.
Hoop voor morgen,
vertrouwen en zin.

Licht is God.
Hij roept het licht nader,
Hij blaast ons wakker.
Zo keert Hij ons lot.

Verheugd was ik toen ik
hoorde:

Wij gaan naar het huis
van de HEER.

Verheugd ben ik, nu onze
voeten staan

binnen je poorten,
Jeruzalem.

Bijbelrooster week 14

zondag 3 april

dagtekst: Marcus 14:72

72 En meteen kraaide de haan voor de tweede keer. En Petrus herinnerde zich dat Jezus tegen hem gezegd had: 'Voordat een haan tweemaal heeft gekraaid, zul je mij driemaal verloochenen.' En toen hem dat te binnen schoot, begon hij te huilen.

lezing: Lucas 22: 54-62

// lied: Psalm 22, coupl. 1

overdenking

Lucas vertelt een detail dat de andere evangelisten niet vermelden. Een van de ontroerendste momenten van het lijdensevangelie. Het zal Petrus altijd zijn bijgebleven.

Toen Jezus was veroordeeld door de Hoge Raad en hij werd afgevoerd, is er dat korte moment van oogcontact: "de Heer draaide zich om en keek Petrus aan". De blik in zijn ogen en op datzelfde moment die haan, deden Petrus breken. Hij barstte uit in tranen van berouw. Anders dan Judas koos Petrus niet voor de dood maar voor het leven. Zijn Heer was hem te lief. Hij mocht na de opstanding van Jezus zijn drie keer 'nee' herroepen tot een drie keer 'ja'. Heer, u weet dat ik u liefheb. Maar vooral: zijn Heer had hem lief. En houdt ook van u en jou. Hoe ver ik ook weg ben, de weg terug ligt altijd open. Dat kan alleen maar liefde zijn.

maandag 4 april

dagtekst: Marcus 15: 1

1's Ochtends in alle vroegte kwamen de hogepriesters, de oudsten en de schriftgeleerden en het hele Sanhedrin in vergadering bijeen. Na Jezus geboeid te hebben, brachten ze hem weg en leverden hem over aan Pilatus.

lezing: Psalm 54

// lied: Psalm 22, coupl. 2

overdenking

Een nieuwe fase in het proces tegen Jezus uit Nazareth. Het al gevelde doodvonnis wordt eerst nog een keer door het voltallige Sanhedrin officieel bekrachtigd, en dan is de bedoeling dat de Romeinse stadhouder het vuile werk mag opknappen. Reden daarvoor is dat volgens de joodse wet een doodvonnis pas de volgende dag voltrokken mag worden. Maar die volgende dag is een sabbat en dan mag het ook niet. Vandaar de gang naar Pilatus. Zonder het te weten voeren de joodse leiders weer precies uit wat God wil en Jezus van te voren had aangekondigd, dat ze hem zouden 'uitleveren aan de heidenen' (10:33). De zaak van Jezus mag niet worden

afgehandeld als een joods onderonsje maar gaat de hele wereld aan. Jezus draagt de zonden *van de wereld* weg.

Want God had *de wereld* zo lief, dat Hij zijn enige Zoon heeft gegeven. Ook voor ons!

dinsdag 5 april

dagtekst: Marcus 15: 2-5

2 Pilatus vroeg hem: 'Bent u de koning van de Joden?' Hij antwoordde: 'U zegt het.'

3 De hogepriesters brachten allerlei beschuldigingen tegen hem in. **4** Pilatus vroeg hem toen: 'Waarom antwoordt u niet? U hoort toch waar ze u allemaal van beschuldigen?' **5** Maar Jezus zei helemaal niets meer, tot verwondering van Pilatus.

lezing: Psalm 2

// lied: Psalm 22, coupl. 3, 4

overdenking

Het Grieks verschilt in allerlei opzichten van het Nederlands. Bv. daarin dat meestal het persoonlijk voornaamwoord wordt weggelaten. De vorm van het werkwoord bepaalt of het gaat over ik of hij, wij of jullie. Maar het Grieks heeft wel persoonlijke voornaamwoorden. Als die er bij staan, ligt er nadruk op. Zo is dat ook als Pilatus zegt: bent u de koning van de Joden? Dan klinkt daar verbazing in door: Bent *ú* de koning van de Joden? Je kunt je iets voorstellen bij die vraag van de geharde Romeinse militair en bestuurder. Een man die geboeid voor je staat, en uitgeleverd is door zijn eigen volk, zou die de verwachte koning zijn? Wat is nou een koning zonder zwaard en zonder land? Het antwoord van Jezus gaat dan te meer spreken: wat u zegt! Het is de spijker op de kop: zo'n koning ben Ik, mijn rijk is niet van deze wereld maar wordt gebouwd naar hemels voorbeeld. "Pilatus ziet de Koning in zijn ware gedaante: lijdend voor zijn volk en voor zijn wereld". Kijk naar Hem en je ziet hoe je een echte onderdaan van deze koning bent, en een burger wordt van het rijk dat komt.

woensdag 6 april

dagtekst: Marcus 15: 6-11

6 Pilatus had de gewoonte om op elk pesachfeest één gevangene vrij te laten op verzoek van het volk. **7** Op dat moment zat er een zekere Barabbas gevangen, samen met de andere opstandelingen die tijdens het oproer hadden vermoord. **8** Een grote groep mensen trok naar Pilatus en begon hem te vragen om ook nu te doen wat zijn gewoonte was. **9** Pilatus vroeg hun: 'Wilt u dat ik de koning van de Joden vrijlaat?' **10** Want hij begreep wel dat de hogepriesters hem uit afgunst hadden uitgeleverd. **11** Maar de hogepriesters hitsten de menigte op om te zeggen dat hij Barabbas moest vrijlaten.

lezing: Psalm 31: 1-12

// lied: Psalm 22, coupl. 5

overdenking

De Knecht van de HEER werd tot de misdadigers gerekend, profeteerde Jesaja. Erger nog: op tweetal met een berucht crimineel koos zijn eigen volk voor de vrijlating van een man die bloed aan zijn handen had en voor de kruisiging van een man die zieken had genezen en omkeek naar wie hulp nodig hadden. De jaarlijkse paasamnestie werd door Pilatus aangegrepen om Jezus vrij te krijgen. Maar hij had buiten de haat van de leiders van het joodse volk gerekend. Zij hitsten de mens op om voor Barabbas te kiezen. Een wrang detail is dat sommige handschriften Barabbas ook een voornaam geven: Jezus-Jozua. De zoon van Abbas tegenover de Zoon van God. De keus tussen wie bloed van anderen vergoten had en wie zijn eigen bloed ging geven. Een mens is geneigd liever zichzelf te redden dan gered te worden. Maar wie zijn leven durft verliezen, zal het vinden.

donderdag 7 april

dagtekst: Marcus 15: 12-14

12 Toen zei Pilatus tegen hen: ‘Wat wilt u dan dat ik doe met die man die u de koning van de Joden noemt?’ **13** En ze begonnen weer te schreeuwen. ‘Kruisig hem!’ riepen ze. **14** Pilatus vroeg: ‘Wat heeft hij dan misdaan?’ Maar ze schreeuwden nog harder: ‘Kruisig hem!’

lezing: Psalm 31: 12-25

// lied: Psalm 22, coupl. 6

overdenking

Pilatus geeft het nog niet op. Hij probeert de massa tegen hun leiders uit te spelen: wat moet ik dan doen met de man die u ‘de koning van de joden’ noemt? Hij zal geweten hebben van de joodse messiasverwachting. En ook van wat Jezus aan goeds gedaan had. Dan zullen ze toch wel tot andere gedachten komen? Maar het gaat anders. De grote massa had veel van Jezus verwacht. Vandaag valt hij door de mand: aan zo’n koning hebben we niets. Een man die zich als een speelbal laat gebruiken. Die zonder zich te verweren zich laat arresteren en mishandelen. Daar kom je niet ver mee in de wereld waarin de machtsvraag beslist. Wat is nou een koning zonder zwaard? Zo’n koning is ons niet veel waard. Weg met Hem! Het geschreeuw is niet van de lucht: kruisigen, kruisigen!

Later zal Petrus zeggen: “U hebt de Heilige en Rechtvaardige verstoten en geëist dat aan een moordenaar gratie verleend zou worden. Hem die de weg naar het leven wijst hebt u gedood” (Hand. 3: 14-15). Wat een wonder van God dat juist zo de weg naar het Leven gebaad is voor wie van deze gekruisigde koning redding verwachten.

vrijdag 8 april

dagtekst: Marcus 15: 15

15 Omdat Pilatus de menigte tevreden wilde stellen, liet hij Barabbas vrij. Jezus leverde hij uit om gekruisigd te worden, nadat hij hem eerst nog had laten geselen.

lezing: Psalm 82

// lied: Psalm 22, coupl. 7

overdenking

Pilatus stopt de normale rechtsgang ten bate van zijn eigen agenda: het volk rustig houden en zijn eigen positie veilig stellen. Jezus wordt niet veroordeeld, maar in feite vrijgesproken: ik vind geen schuld in deze mens. Maar toch offert de hoogste wereldlijke rechter een onschuldige op uit eigen belang. Onrecht dat nog altijd de wereld niet uit is. Maar Jezus had vooraf gezegd dat Pilatus geen macht over hem had als die hem niet was verleend van Hogerhand. Jezus wist dat de allerhoogste Rechter hem tot het kruis veroordeelde, en dat het was om velen te redden van de eeuwige dood – straf. In feite leverde zijn eigen Vader hem uit. Dat maakt ons klein: ik ben het, ik moest boeten. Dank U Heiland voor dit lijden, voor het kruis door u gedragen. Duizendmaal dank daarvoor.

zaterdag 9 april

dagtekst: Marcus 15: 16-18

16 De soldaten leidden hem weg, het paleis (dat wil zeggen het pretorium) in, en riepen de hele cohort bijeen. **17** Ze trokken hem een purperen gewaad aan, vlochten een kroon van doornakken en zetten hem die op. **18** Daarna brachten ze hem hulde met de woorden: ‘Gegroet, koning van de Joden!’

lezing: Psalm 89: 36-53

// lied: Psalm 22, coupl. 8

Overdenking

Romeinse soldaten spelen hun rol in de terechtstelling van ‘de koning van Israël’ die de Heer zal zijn van de wereld. De christelijke gemeente in Jeruzalem zal in een latere crisis hierop teruggrijpen: “in deze stad hebben allen samengespannen tegen Jezus” (Hand. 4), waarbij ook ‘alle volken’ genoemd worden. Die soldaten zijn er de vertegenwoordigers van, met hun wrede spot met wie een koning zou zijn maar die zij kunnen maken en breken. Zij zullen het hebben gezien als het zoveelste voorbeeld van de macht van Rome tegen wie niets en niemand op kon. Maar God in de hemel glimlachte om zoveel dwaasheid. Die gemeente beleed later in datzelfde gebed dat al die tegenstanders onder wie de soldaten van Rome ingeschakeld werden “om datgene te doen waarvan U had bepaald en voorbestemd dat het moest gebeuren”. Jezus had voorzegd dat ze Hem zouden bespotten, maar wie het laatst lacht, lacht het best. En dat is iedereen die gelooft dat Jezus de koning van de wereld is. Dat rijk van Rome is al vele eeuwen geleden in elkaar gestort. Maar aan het rijk van koning Jezus zal geen einde komen. Ook wij mogen er burgers van zijn.

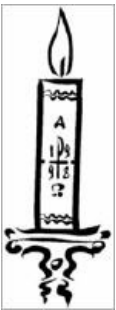
2^e

week voor Pasen

10 april, 5de zondag van de Veertigdagentijd:

Judica – ‘Verschaf mij recht, o God’

De psalm van deze zondag is Psalm 43. In het Latijn begint die psalm met: *Judica* = verschaf mij recht, o God, vecht voor mijn zaak. Een beroep op de rechtvaardige God tegen het onrecht dat mensen elkaar aandoen. We mogen dat blijven bidden in een wereld vol onrecht, corruptie, en geweld. We bidden voor onszelf, voor elkaar, voor vervolgte christenen, voor onderdrukten en vervolgdten. Met een beroep op Jezus die liever onrecht leed dan onrecht deed, en die eens recht zal doen.

Waar de duisternis valt
is de waarheid geweken,
raakt het leven vergald
door alle gebreken.

Waar God komt met licht
gaat de leugen ten onder,
krijgt de mens weer gezicht,
is er kans op een wonder.

Wie zich laaft aan het licht
laat het donker niet winnen,
brengt het goede bericht
van Gods Rijk zich te binnen.

Verschaf mij recht, o
God,

vecht voor mijn zaak.

Bescherm mij tegen een
liefdeloos volk, vol list en
bedrog.

U bent toch mijn God,
mijn toevlucht.

Bijbelrooster week 15

zondag 10 april

dagtekst: Marcus 15: 19-20a

19 Ze sloegen hem met een rietstok tegen het hoofd en bespuwden hem, en bogen onderdanig voor hem. **20** Nadat ze hem zo hadden bespot, trokken ze hem het purperen gewaad uit en deden hem zijn kleren weer aan.

lezing: Jeremia 20: 7-12

overdenking

Jezus lijkt machteloos. Een speelbal van het ruwe soldatenspel. Letterlijk 'galgenhumor'.

Maar weer: dit gaat volgens het draaiboek dat God zelf heeft opgesteld en dat Jezus van te voren met zijn leerlingen had doorgenomen. Lees maar in Marcus 10: 34: "zij zullen de spot met Hem drijven en Hem bespuwen en Hem geselen...". En als ze de klucht in hun ogen lang genoeg heeft geduurd, gaan ze over tot de orde van hun beulswerk. Ze trekken Jezus de zogenaamde koningsmantel weer uit en zijn eigen kleren weer aan.

Even later stond Hij die dacht een koning te zijn te kijk als een zielige fantast op weg naar zijn einde. Pilatus denkt uit die 'zieligheid' nog winst te kunnen halen. Hij probeert de massa tot medelijden op te wekken: "Hier is hij, de mens" (Joh.19:5). Onbedoeld een waar woord. In Jezus staat 'de mens' voor zich, de onttroonde koning die de dood over zich heeft heen gehaald door als God te willen zijn.

In Jezus zien we God die zo'n mens wilde worden. Om ons weer bij God te brengen.

maandag 11 april

dagtekst: Marcus 15: 20b

Toen brachten ze hem naar buiten om hem te kruisigen.

lezing: Heb. 13: 8-16

// *lied:* Psalm 43 coupl. 2

Overdenking

De plek waar veroordeelden werden terechtgesteld, was buiten de stad. Ook Jezus werd 'naar buiten' afgevoerd om op de heuvel Golgotha gekruisigd te worden. 'Buiten de poort heeft Jezus geleden, buiten de poort de kruisweg betreden, buiten de poort kwam Gods toorn op Hem af, maakt Hij zijn kinderen vrij van de straf' (zie Gz. 41 Geref. Kerkboek).

Het maakt zichtbaar hoe Jezus door zijn eigen volk uitgestoten werd. Maar daarachter staat God die zijn Zoon met onze schuld op zijn nek verbannen gaat bij Hem vandaan.

In Heb. 13 wordt dat verbonden met de resten van geofferde beesten die als onrein werden verbrand buiten het tentenkamp. “Daarom heeft ook Jezus, om met zijn eigen bloed het volk te heiligen, buiten de stadspoort geleden”. Zo baande Hij voor ons de weg om weer tot God te komen. Op weg naar de dag dat God voor altijd bij ons komt wonen.

“Wij kijken verlangend uit naar de stad die komt”.

dinsdag 12 april

dagtekst: Marcus 15: 21

21 Ze dwongen een voorbijganger die net de stad binnenkwam, Simon van Cyrene, de vader van Alexander en Rufus, om het kruis te dragen.

lezing: Marcus 8: 31-38 // *lied:* Psalm 43 coupl. 3

overdenking

Waarom kreeg die tot dat moment onbekende Simon uit het verre Cyrene (in wat nu Lybië heet) ineens een rol in het drama rond Jezus? Kennen wij nog altijd zijn naam en ook nog de namen van twee van zijn zoons? We krijgen de indruk dat Simon als – zeggen wij dan – ‘toevallige voorbijganger’ het verhaal wordt ingetrokken door de soldaten. Die echt geen medelijden met die zielige veroordeelde hadden en daarom anderen te hulp riepen. Eerder lijkt het erop dat ze nog even het spel verder spelen: Hé, jij daar, draag jij dat kruis eens achter jullie koning aan!. Simon had geen keus. Hij torste de zware dwarsbalk achter Jezus aan, de laatste kilometers Golgotha op. Je ziet wel letterlijk voor je wat Heb. 13 noemt ‘delen in zijn vernedering’. Zover kan het gaan: je kruis achter je Heer aandragen. Als je tot zoiets wordt gedwongen, zou je er zomaar toe kunnen komen het scheldend en zelfs vloekend te doen. Maar er is alle reden om aan te nemen dat Simon een volgeling van Jezus was of is geworden. Dat Hij voor die smalle weg achter Jezus aan heeft gekozen: wie Mij wil volgen, moet zichzelf verloochenen en zijn kruis op zich nemen. Blijkbaar waren Simon en zijn zoons in de oude christelijke kerk bekende volgelingen van Jezus. Was Rufus dezelfde die we ontmoeten in Rom. 16: 13, waar hij en zijn moeder met ere worden genoemd? Volgeling zijn kan je veel kosten.

Maar je krijgt er veel meer voor terug: wie zichzelf durft verliezen, vindt zichzelf terug.

woensdag 13 april

dagtekst: Marcus 15: 22-23

22 Ze brachten hem naar Golgota, wat in onze taal ‘schedelplaats’ betekent. **23** Ze wilden hem met mirre vermengde wijn geven, maar hij nam die niet aan.

lezing: Psalm 69: 20-37 // *lied:* Psalm 43 coupl. 4 en 5

overdenking

De weg van de Koning gaat naar de 'Schedelplaats'. Letterlijk genomen: 'Doodskop'. Misschien had de heuvel zo'n vorm. In elk geval had die plek toen zo'n functie: een knekelveld. De plek waar letterlijk de dood je aangrijpsde. De kruisen stonden al klaar. Wat alleen nog moest gebeuren was de veroordeelden eerst met de handen aan de dwarsbalk en daarna met dwarsbalk en al aan de rechtopstaande paal vastnagelen.

De beker die Jezus werd aangereikt, gevuld met een mix van wijn en mirre, pakte Hij niet aan. De bedoeling ervan is niet helemaal duidelijk. Misschien een middel dat verdoofde? Misschien een laatste daad van spot: hier drinken we samen op? Psalm 69 werpt meer licht. Daar vinden we de klacht over tegenstanders van David: "ze mengden gif door mijn eten en lesten mijn dorst met azijn". Jezus weigert eraan mee te werken.

Hij wil alleen de beker leegdrinken die zijn Vader aanreikt: de straf voor onze zonden. Om eens met ons vreugdewijn te drinken op zijn bruiloft die komt.

donderdag 14 april

dagtekst: Marcus 15: 24-26

24 Ze kruisigden hem en verdeelden zijn kleren onder elkaar; ze dobbelden erom wie wat zou krijgen. **25** Het was in het derde uur na zonsopgang toen ze hem kruisigden. **26** Het opschrift met de aanklacht tegen hem luidde: 'De koning van de Joden'.

lezing: Psalm 22: 15-22 // *lied:* Liedboek gez. 177 coupl. 1, 2

overdenking

Een schril contrast binnen deze verzen. Jezus werd gekruisigd en nog verder belachelijk gemaakt door het opschrift boven zijn hoofd: Hier hangt de koning van de Joden. In drie talen, meldt Johannes (19:19). Voor de Joden was het aanstootgevend dat ze zo'n koning zouden hebben. Voor de Grieken de dwaasheid gekroond. En het Romeinse rijk viert weer een triomf: weg met jullie koning, leve onze keizer. Wat gedemonstreerd wordt door die zogenaamde koning het laatste dat hij nog over had van zijn lijf te scheuren en aan de voet van het kruis te verdelen. De overwinnaars verdelen de schamele buit en de 'koning' hangt naakt te kijk. Zie daar maar weer jezelf hangen.

Naar dat woord van Paulus dat elk mens ter harte kan nemen: "wij hebben niets in deze wereld meegebracht en kunnen er ook niets uit meenemen" (1 Tim. 6: 7). Tot zo diep wilde onze Heer – Schepper en Heer van alles – zich verlagen. Om ons te kleden met feestkleding. En ons te laten delen in de schatten van zijn koninkrijk.

vrijdag 15 april

dagtekst: Marcus 15: 27-28

27 Samen met hem kruisigden ze twee misdadigers, de een rechts van hem, de ander links. 28] Zo ging in vervulling wat de Schrift zegt: “Hij werd gerekend tot de wettelozen.”

lezing: Jesaja 53: 8-12

// *lied:* Liedboek gez. 177 coupl. 3, 4

overdenking

Misschien was het wel de plek die voor Barabbas was bestemd: de boevenkoning tussen zijn twee handlangers. Nu krijgt Jezus die plek, tussen twee beruchte criminelen. Als nog een trap na: kijk jullie koning, in gezelschap waar hij thuishoort. De vernedering wordt al meer compleet, en de spot steeds venijniger. Maar weer: dit is vervulling van eeuwenoude profetenwoorden, zoals die van Jesaja: “Hij kreeg een graf bij misdadigers (53: 9), en: omdat Hij “zich tot de zondaars liet rekenen” (53:12). Dit einde was in de lijn van zijn leven. Jezus wilde zich laten vinden bij tollenaars, zondaars, goddelozen.

Hij is niet gekomen voor rechtvaardigen maar voor zondaars. Voor mij dus, en u, en jou.

En ook voor wie wij asociaal vinden, of crimineel, anders dan wij, maar mensen die een ziel, een leven te verliezen hebben. *Hij* schaamt zich niet voor zulk gezelschap. En *wij*?

zaterdag 16 april

dagtekst: Marcus 15: 29-30

29 De voorbijgangers keken hoofdschuddend toe en dreven de spot met hem: ‘Ach, kijk nu toch eens! Jij die de tempel afbreekt en in drie dagen weer opbouwt, 30 red jezelf toch door van het kruis af te komen.’

lezing: Psalm 22: 4-14

// *lied:* Liedboek gez. 177 coupl. 5, 6

overdenking

Voorbijgangers sluiten zich aan bij de spot van de soldaten. En geven er een joodse draai aan. Jezus zou ooit gezegd hebben dat hij de tempel wel kon afbreken en in drie dagen weer opbouwen. Om zoiets te kunnen moet je wel goddelijke macht hebben. Nou, laat dat maar eens zien door van dat kruis af te komen! Het heeft de sarcastische ondertoon van: dat lukt je toch niet, en dus is vandaag bewezen dat het allemaal grootspraak is geweest. Het kruis is toch wel het meest sprekende bewijs dat het met die Jezus en zijn beweging op niets is uitgelopen. De tempel staat nog onaangetast, Jezus wordt tot op het bot gesloopt. Romeins militair overwicht en Joodse religieuze trots komen hier samen. Maar ze werken zo mee om de psalm te vervullen: “allen die mij zien, bespotten mij, ze schudden meewarig het hoofd: ‘wend je tot de HEER, laat Hij je bevrijden” (Ps.22). Terugkijkend: Jezus stond op de derde dag op uit de dood, de tempel van Jeruzalem werd enkele tientallen jaren later

gesloopt. Gelukkig wilde Jezus zichzelf niet redden, maar bleef Hij aan het kruis en ging Hij in de dood om ons te redden. God dank!

1^e week voor Pasen

17 april, palmzondag:

Palmarum: Gezegend Hij die komt

Het is traditiegetrouw Palmzondag. We staan stil bij de intocht van de Heiland in de stad van zijn Vader en bij wat dat in die stad losmaakte en voor boodschap heeft aan ons.

Een vlam is het leven.
Een vuur kan verteren,
een feest kan zomaar omslaan,
een ramp komt onverwacht.

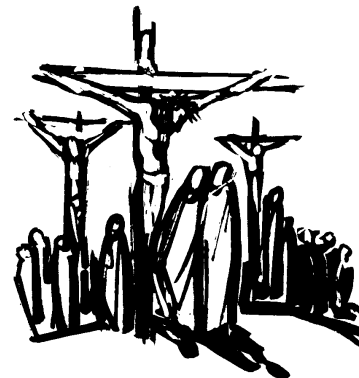
Een koning op een ezelsveulen?
Het kan bij ons alle kanten op:
op ons juichen bestijgt Hij de troon
op ons jagen laat hij het leven.

Hoe zuivert zijn vlam
de mens van zijn waan.
Door de dood moet Hij gaan
om bij ons te komen.

Hosanna voor de Zoon
van David!

Gezegend hij die komt
in de naam van de Heer.
Hosanna in de hemel!

Bijbelrooster week 16   Stille Week

zondag 17 april

dagtekst: Marcus 15: 31-32

31 Ook de hogepriesters en de schriftgeleerden maakten onder elkaar zulke spottende opmerkingen: ‘Anderen heeft hij gered, maar zichzelf redden kan hij niet; **32** laat die messias, die koning van Israël, nu van het kruis afkomen. Als we dat zien, zullen we geloven!’ Ook de twee andere gekruisigden beschimpten hem.

lezing: Psalm 69: 1-19

//   *lied:*   Liedboek gez. 192, coupl. 1

overdenking

Het is alsof we de duivel terughoren die in de woestijn Jezus uitdaagde zijn macht als zoon van God maar eens te demonstreren (Matt. 4: 1-11) en die macht voor zichzelf te gebruiken. Via het spottende geroep van omstanders en toeschouwers krijgt die satanische verleiding weer stem: “laat die messias, die koning van Israël, nu van het kruis afkomen! Als we dat zien, zullen we geloven”. Maar net als toen was ook nu de reactie van Jezus dat Hij de wil van de Vader wilde doen en niet wilde gaan voor wat zijn eigen belang leek. U weet nog wel van die woestijn: nee, satan, er staat geschreven....

Het was nog waar ook: anderen heeft Hij gered, zichzelf kan Hij niet redden. In hun en in ons belang. Want Jezus kan anderen redden omdat Hij niet zichzelf heeft gered. En wie Hem willen volgen, kiezen niet voor de makkelijkste weg: wie zijn leven wil verliezen, verliezen aan Jezus en verliezen om anderen te dienen, is zeker van eeuwig leven.

maandag 18 april

dagtekst: Marcus 15: 33-34

33 Op het middaguur viel er een duisternis over het hele land, die drie uur aanhield. **34** Aan het einde daarvan, in het negende uur, riep Jezus met luide stem: ‘*Eloï, Eloï, lema sabachtani?*’, wat in onze taal betekent: ‘Mijn God, mijn God, waarom hebt u mij verlaten?’

lezing: Psalm 22: 1-4 en 22b-32

//   *lied:*   Liedboek gez. 192, coupl. 2

overdenking

De kruisweg is een route van steeds groter eenzaamheid. Niet dat Jezus daar alleen hing. Naast Hem hingen die twee lotgenoten. Er was de bewakingsdienst door

Romeinse soldaten. En om Hem heen omstanders en voorbijgangers, hoofdschuddend en spottend.

Op verdere afstand familie en vrienden, geschokt en wanhopig. Zijn moeder. Leerlingen.

Zoveel lijden schept afstand. Gelukkig dat Jezus zijn Vader dichtbij weet. Wat Hij gezegd had, vol vertrouwen: “Er komt een tijd, en die tijd is er al, dat jullie uiteengedreven worden, dat ieder zijn eigen weg gaat en Mij alleen achterlaat. Maar ik ben niet alleen, want de Vader is bij Mij” (Joh. 16: 32). Het gaf de Zoon kracht om Vaders wil te doen.

Maar waarom liet Vader dan toe dat zijn Zoon werd geslagen, bespot, tot de dood toe?

Het antwoord kwam toen de zon werd verduisterd en donkere wolken zich samentrokken boven Golgota en tot de verre omtrek. Duisternis als teken dat God zich verbergt en geen antwoord geeft. Teken van Gods oordeel over de schuld van zijn wereld dat nu in zijn eigen Zoon werd belichaamd. Aan het eind van drie lange donkere uren komt uit Jezus’ eigen mond de verklaring: mijn God, mijn God, waarom verlaat U Mij? En op die vraag komt dan toch het bevrijdende antwoord als de lucht opklaart en de zon doorbreekt. Juist doordat God zijn Zoon liet lijden en niet ingreep, kan de zon van Gods genade gaan schijnen over ieder die in deze Gekruisigde gelooft. En al onze waaroms worden omgebogen in een lied. Psalm 22 kan worden doorgezongen: “U geeft hem antwoord...loof hem. allen die de HEER vrezen....want het koningschap is aan de HEER, Hij heerst over de volken....Hij is een God van daden”.

dinsdag 19 april

dagtekst: Marcus 15: 35-36

35 Toen de omstanders dat hoorden, zeiden enkelen van hen: ‘Hoor, hij roept Elia!’
36 Iemand ging snel een spons halen, doordrenkte die met zure wijn, stak de spons op een stok en probeerde hem te laten drinken, terwijl hij zei: ‘Laten we eens kijken of Elia komt om hem eraf te halen.’

lezing: Psalm 22: 12-16 // *lied:* Liedboek gez. 192, coupl. 3

overdenking

Weer is spot de reactie op de woorden die van dat kruis in het midden komen. Misschien wel om de schrik over die urenlange duisternis te overschreeuwen en uit opluchting dat de zon toch weer was gaan schijnen. Zeker wie joods was en Aramees verstond, wist echt wel dat Jezus Psalm 22 had geciteerd. Het moet dan ook wel spottend zijn bedoeld, die grimmige woordspeling Eli – Elia. Als Jezus nog volhoudt een koning te zijn in de lijn van David, verwacht Hij misschien wel dat God de beloofde Elia stuurt om Hem te redden. Maar – klinkt erin door – Elia komt echt niet. Ze kregen gelijk. Elia was eerder op een bijzondere manier wel gekomen, bij Jezus, samen met Mozes, op die andere heuvel:

“ze spraken over het levenseinde dat Hij in Jeruzalem zou volbrengen” (Lucas 9: 31). Het laatste uur van Jezus had geslagen: het is volbracht! “Op die vrijdagmiddag, een paar minuten over 3, is Jezus klaar met het dragen van onze zonden en Gods toorn erover. Vanaf dat moment berust onze verlossing op een reële basis en is de rekening van onze schulden betaald” (M.R.v.d.Berg). Elia = mijn God is Jahwe, de Getrouwe.

woensdag 20 april

dagtekst: Marcus 15: 37

37 Maar Jezus slaakte een luide kreet en blies de laatste adem uit.

lezing: Psalm 31; 1-17

// *lied:* Liedboek gez. 192, coupl. 4

overdenking

In tegenstelling tot andere evangelisten geeft Marcus niet weer wat de laatste woorden van Jezus waren. In zijn verhaal valt de nadruk op dat bijzondere van Jezus' sterven.

Niet zoals vele veroordeelden met een vloek en een zucht. Of, doordat de adem een gekruisigde werd ontnomen doordat zijn longen werden samengedrukt, via een langzame coma weggeleden in de dood. Nee, heel bewust en met nog voor ieder verstaanbare woorden: “Jezus slaakte een luide kreet en blies de laatste adem uit”. Correct vertaald op zich, maar letterlijk spreekt nog meer aan: “Jezus liet een groot stemgeluid horen en *gaf* de geest”. Zoals ook al van te voren aangekondigd: “Niemand neemt mijn leven, Ik geef het zelf. Ik ben vrij om het te geven en om het weer terug te nemen – dat is de opdracht die Ik van mijn Vader heb gekregen” (Joh. 10: 18). Lucas heeft de woorden opgevangen en doorgegeven die Jezus daarbij uitgesproken heeft:

“Vader, in uw handen leg Ik mijn geest” (Lucas 23: 46). Weer een psalmwoord dat in alle diepte vervuld werd in hoe Jezus leed en stierf, op weg naar een nieuw blijvend leven.

Zoals een kind van God gaat slapen in het vertrouwen de volgende morgen gezond weer op te staan: “ik uw hand leg ik mijn leven”. Geweldig die belijdenis: “nu Christus voor ons gestorven is, waarom moeten wij nog sterven? Onze dood is geen betaling voor onze zonden, maar een afsterven van de zonden en een doorgang tot het eeuwige leven” (zondag 16 Heid. Catechismus). De tunnel die we door moeten is nog wel donker, maar aan het eind zie je Gods licht. “Mij sta uw liefde bij in nood, en zij uw trouw tot in de dood mijn vaste troost op aarde”.

donderdag 21 april Witte Donderdag

dagtekst: Marcus 15: 38-39

38 En het voorhangsel van de tempel scheurde van boven tot onder in tweeën.

39 Toen de centurio, die recht tegenover hem stond, hem zo zijn laatste adem zag uitblazen, zei hij: ‘Werkelijk, deze mens was Gods Zoon.’

lezing: Hebreëën 10: 19-23

// lied: Liedboek gez. 192, coupl. 5

overdenking

Als 's morgens het weer licht wordt, trek je de gordijnen open om het zonlicht binnen te laten. Alles ziet er ineens anders uit. Misschien voel je je ook anders: opgelucht, vrijer.

Als Jezus sterft, trekt God zelf de gordijnen open. Op voor mensen onverklaarbare en voor wie er bij zijn geweest schokkende manier maakt God duidelijk wat het effect is van de dood van zijn Zoon op de omgang van ons mensen met God. Mogelijk via getuigen – priesters die erbij waren en later christen zijn geworden – werd het bekend: “het voorhangsel van de tempel scheurde *van boven tot onder* in tweeën”. Niet door menselijk toedoen (wie zou dit ook hebben moeten en willen doen) maar van Boven af, vanuit God.

Waarmee de tussenmuur die mensen gescheiden hield van God weggefallen is. En de weg voor ons om weer bij God te komen, is gebaad. Lees Heb. 10: “dankzij het bloed van Jezus kunnen we zonder schroom binnengaan in het heiligdom, omdat Hij voor ons met zijn lichaam een weg naar een nieuw leven gebaad heeft, door het voorhangsel heen”. Aan ons om die weg te gaan. Wie zoekt, vindt, en wie klopt, vindt een open deur.

De eerste die door die deur gaat en ons voorgaat in een gelovig belijden van Jezus als de Weg en de Waarheid en het Leven, was een Romeinse officier: “werkelijk, deze mens was Gods Zoon”. Dat evangelie gaat nog altijd de wereld rond: Jezus de zoon van God, de Redder van de wereld. Wie in Hem gelooft, komt Thuis.

Goede Vrijdag 22 april

dagtekst: Marcus 15: 40-45

40 Van een afstand keken ook enkele vrouwen toe, onder wie Maria uit Magdala en Maria de moeder van Jakobus de jongere en van Joses, en Salome. **41** Toen hij in Galilea verbleef, waren deze vrouwen hem gevolgd en hadden ze voor hem gezorgd, net als vele andere vrouwen die met hem waren meegereisd naar Jeruzalem.

42 Toen de avond al gevallen was (het was de ‘voorbereidingsdag’, dat wil zeggen de dag voor de sabbat), **43** kwam Josef van Arimatea, een vooraanstaand raadsheer, die zelf ook de komst van het koninkrijk van God verwachtte. Hij raapte al zijn moed bijeen en ging naar Pilatus, die hij om het lichaam van Jezus vroeg. **44** Het bevreedde Pilatus dat hij al dood zou zijn en hij riep de centurio bij zich, aan wie hij vroeg of Jezus al gestorven was, **45** en toen de centurio dat bevestigd had, gaf hij het lijk aan Josef.

lezing: Johannes 19: 31-42

// lied: Liedboek gez. 192, coupl. 6

overdenking

Het begin van eerherstel voor de gestorven Koning. Zijn lichaam werd overgedragen aan zijn vrienden en voorzichtig van het kruis afgehaald. Pilatus had daar toestemming voor gegeven, zonder er geld voor te vragen. Toch iets van respect voor deze bijzondere veroordeelde. Die tot verbazing van ook Pilatus al gestorven was. Zo eindigde het niet in een massagraf, maar was Jezus “bij de rijken in zijn dood”. Begin van de weg naar boven. Ook voor Jozef van Arimatea en – zoals we uit andere evangeliën weten – Nikodemus. Nu Jezus gestorven is, komen ze uit voor hun sympathie voor Jezus. Ook dat is Jesaja 53: “Hij offerde zijn leven voor hun schuld, om zijn nageslacht te zien en lang te leven”. De eerste vruchten van zijn leven en lijden worden al geoogst. Dat geeft hoop voor wat gaat komen. Omdat het bijna Pasen is.

Gebed voor de Goede Vrijdag

Om onze onmacht en onwil,
om ons twifelen en huichelen,
vanwege onze woorden zonder daden
en daden zonder liefde,
vanwege een verschroeide aarde
en een verstoord bestaan

is er geen andere weg meer open
dan deze,
de weg die Gij gaat:
een kruis op uw rug
de dood voor ogen.

Wij zijn het die riepen.
Ons treft de blaam.

Kunnen wij nog de uwen zijn?
We vragen U:
Ontferm U over ons in de nacht die komt.
Amen

(Stille) Zaterdag 23 april

dagtekst: Marcus 15: 46-47

46 Josef kocht een stuk linnen, haalde Jezus van het kruis en wikkelde hem in het linnen. Daarna legde hij hem in een graf dat in de rots was uitgehouwen en rolde een

steen voor de ingang. 47 Maria uit Magdala en Maria de moeder van Joses keken toe in welk graf hij werd gelegd.

lezing: Matt. 27: 62-66 // *lied:* Liedboek gez. 87, 4

overdenking

“De stilte van de sabbat zonder Jezus breekt aan”. Als alles is gedaan voor een eervolle begrafenis begint de tijd van verlies en rouw. Het enige dat nog rest is een steen voor het graf. Toch eindigt het verhaal daarmee niet. Vrouwen die achterblijven maken de lezer nieuwsgierig. Bijzonder dat zij blijven terwijl al die mannen, Petrus en Johannes voorop, zich hebben opgesloten in hun huizen, zelfs met het nachtslot erop (Joh. 20:19).

Dat wekt verwachtingen. Waarom vraagt de verteller weer aandacht voor die vrouwen die alleen maar ‘toekijken’? Alsof er nog iets te zien is rond dat doodstille graf. Alsof er nog iets te gebeuren staat. De moeite waard bij hen in de buurt te blijven. Tot het Pasen wordt!

Paaswake

Zo donker was het niet eerder op aarde,
geen hand voor ogen te zien.

Nu komt het aan op geloof,
op vertrouwen
in de belofte
dat u ons niet aan ons lot overlaat.

Ons lot van teleorgang en teleurstelling
werpt u weg in de buitenste duisternis

en als het licht gloort
sluit U de duisternis buiten.

Amen

Pasen 2011

1^e Paasdag zondag 24 april

evangelielezing: Marcus 16: 1-9 // lied: Liedboek 209,
couplet 1-4

1 Toen de sabbat voorbij was, kochten Maria uit Magdala en Maria de moeder van Jakobus, en Salome geurige olie om hem te balsemen. **2** Op de eerste dag van de week gingen ze heel vroeg in de ochtend, vlak na zonsopgang, naar het graf. **3** Ze zeiden tegen elkaar: 'Wie zal voor ons de steen voor de ingang van het graf weggrollen?' **4** Maar toen ze opkeken, zagen ze dat de steen al was weggerold; het was een heel grote steen. **5** Toen ze het graf binnengingen, zagen ze rechts een in het wit geklede jongeman zitten. Ze schrokken vreselijk. **6** Maar hij zei tegen hen: 'Wees niet bang. U zoekt Jezus, de man uit Nazareth die gekruisigd is. Hij is opgewekt uit de dood, hij is niet hier; kijk, dat is de plaats waar hij was neergelegd. **7** Ga terug en zeg tegen zijn leerlingen en tegen Petrus: "Hij gaat jullie voor naar Galilea, daar zullen jullie hem zien, zoals hij jullie heeft gezegd."' **8** Ze gingen naar buiten en vluchtten bij het graf vandaan, want ze waren bevangen door angst en schrik. Ze waren zo erg geschrokken dat ze tegen niemand iets zeiden.

De nieuwe dag

Dit is de nieuwe morgen van het leven,
de dag der dagen daagt!
De nacht sterft, vroege zonnevlekken zweven,
de schepping die een nieuwe orde vraagt.

Nu in dit grootse ochtendgloren
De hemel naar de aarde buigt,
wordt ons een toekomst nieuw geboren.
Sta stil, ontvang, geniet en juich!

2^e Paasdag maandag 25 april

evangelielezing: Marcus 16: 9-20

// lied: Liedboek gez. 209, coupl. 5-7

9 Toen hij vroeg op de eerste dag van de week uit de dood was opgestaan, verscheen hij eerst aan Maria uit Magdala, bij wie hij zeven demonen had uitgedreven. 10 Ze ging het nieuws vertellen aan de mensen die hem hadden vergezeld en die nu om hem treurden en rouwden. 11 Toen ze hoorden dat hij leefde en dat zij hem had gezien, geloofden ze het niet. 12 Daarna verscheen hij in een andere gedaante aan twee van hen toen ze buiten de stad aan het wandelen waren. 13 Ze gingen terug en vertelden het aan de anderen; maar ook zij werden niet geloofd. 14 Ten slotte verscheen hij aan de elf terwijl ze aan het eten waren, en hij verweet hun hun ongelof en halsstarrigheid, omdat ze geen geloof hadden geschonken aan degenen die hem hadden gezien nadat hij uit de dood was opgewekt. 15 En hij zei tegen hen: 'Trek heel de wereld rond en maak aan ieder schepsel het goede nieuws bekend. 16 Wie gelooft en gedoopt is zal worden gered, maar wie niet gelooft zal worden veroordeeld. 17 Degenen die tot geloof zijn gekomen, zullen herkenbaar zijn aan de volgende tekenen: in mijn naam zullen ze demonen uitdrijven, ze zullen spreken in onbekende talen, 18 met hun handen zullen ze slangen oppakken en als ze een dodelijk gif drinken zal dat hun niet deren, en ze zullen zieken weer gezond maken door hun de handen op te leggen.' 19 Nadat hij dit tegen hen had gezegd, werd de Heer Jezus in de hemel opgenomen en nam hij plaats aan de rechterhand van God.

Licht van den beginne

Licht van den beginne
toon ons het licht
op deze dag
van vernieuwd bestaan,
schijn in onze ogen,
kom bij ons binnen
en verjaag de donkere
gedachten aan de dood.

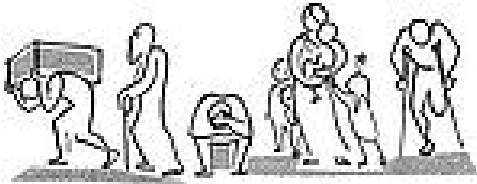
Dring het lijden terug
door ons zicht te geven op
een toekomst
in het koninkrijk Gods
waar de zon nooit meer
ondergaat

en de opgestane Heer
onze Koning zal zijn
in eeuwigheid.

Waar wij elke dag
de stem van de Vader
horen zullen
als Hij zegt:
zie, het is goed, zeer goed!

Waar wij elke dag
de kracht van de Geest
zullen ontvangen en delen
als Hij ons aanspreekt
op vrede en recht

U komt mij, lieve God ...

U komt mij, lieve God,
zo nederig nabij,
in dagen van gemis
en moeite vindt U mij.

U daalt het duister in,
U deelt mijn angst en pijn,
zo dodelijk bedroefd
als maar een mens kan zijn,

een mens van smarten die
ter aarde valt en schreit,
een lotgenoot, een vriend,
- o Heer die bij mij zijt,

ik bid U, laat het licht
dat doorbrak in uw smart,
de zon die Pasen heet,
ook dagen in mijn hart.

